

Facilitatorns verktyg och tekniker

Verktygen/teknikerna (i alfabetisk ordning)	Nyttan med att använda verktyget/tekniken
1. Ambivalentkorset *	Belysa och bearbeta den ambivalens som berörda känner inför ett nytt arbetssätt.
2. Bikupan	Snabbt ta fram rätt antal idéer eller förslag. Alla kommer till tals.
3. Brainstormningen	Få fram många idéer eller förslag.
4. Bostonmatrisen	Beskriva marknadsaspekter på en produktportfölj.
5. Dialogduk	Skapa delaktighet vid införandet av t ex ett program inom en organisation.
6. Farhågor och Förhoppningar *	Undersöka vad berörda hoppas på och oroas över inför en förändring.
7. Femfingerkonsensus	Utvärdera, klargöra och besluta om ett eller flera förslag
Fiskbensdiagrammet	(se Ishikawadiagrammet)
8. Flödesdiagrammet	Bygga och förbättra processer.
9. FMEA	Identifiera, analysera och förebygga tänkbara fel/problem.
10. Frågeteknikerna a) Nyckelfrågor b) Utforskande frågor c) Klargörande frågor	Hjälpa gruppen att hitta sitt svar. a) Alla i gruppen får samma fokus b) Kartlägga/analysera problem/möjligheter/behov/osv. c) Ytterligare analysera och fördjupa för att hitta relevanta svar
11. Gantt-diagrammet	Tidsplanera projektaktiviteter.
12. Hjälper-stjälper-diagrammet	Identifiera vad i verksamheten som hjälper och hindrar att genomföra ett förändringsprojekt.
13. Intressentkartan	Identifiera viktiga intressenter. Analysera vad de utvärderar t ex en organisation på.
14. Invärldskartan	Analysera trender och händelser inom en större organisation
15. Isbrytaren	Skapa ett positivt och kreativt mötesklimat.
16. Ishikawadiagrammet	Identifiera orsaker till ett problem. Analysera sambanden symptom och rotorsak. Identifiera förbättringsområden
17. Kaféet	Få fram många förslag kring flera viktiga frågor, från flera grupper som förflyttar sig mellan frågorna.
18. Kickoffen	Mobilisera styrkorna inför kommande projekt.
Kraftfältsdiagrammet	(se Hjälper-stjälper-diagrammet)
19. Kravdokumentet	Identifiera och definiera krav, som underlag för bl a kravanalys.
20. Leveranskartan	Identifiera vad de närmaste intressenterna levererar till/från vem och till vilken nytta.

Mindmap	(se Tankekartan)
21. Målkartan **	Analysera orsak-verkansamband mellan kapabilitet (förmåga) och prestationsegenskaper. Underlag för att kunna välja rätt mål bland flera målkandidater
Nätverksdiagrammet	(se PERT-diagrammet)
22. Omvärldskartan	Analysera trender och händelser utanför organisationen.
Open Space	(se Öppet forum)
23. Paretodiagrammet	Analysera de problem som har störst potential till förbättringar.
24. PERT-diagrammet	Identifiera den "kritiska linjen" i ett projekt.
Pildiagrammet	(se PERT-diagrammet)
25. Prioriteringsteknikerna a) N/3-tekniken b) Prioriteringsmatrisen	Välja bort det som är mindre viktigt. Kunna besluta vad som är viktigast.
26. POM (Problemen och de outnyttjade möjligheterna)	Identifiera och analysera problem och outnyttjade möjligheter i leveranser och relationer med viktiga intressenter.
27. PMI (Plus, Minus och Inressant) *	Utvärdera vad som är positivt (fördel), negativt (nackdel) samt vad annat som kan vara intressant med ett eller flera förslag.
28. Radardiagrammet	Få en helhetsbild över viktiga prestationsegenskaper hos ett objekt och uppnådd nivå.
29. Riskmatrisen	Analysera risker samt analys av sannolikhet och konsekvens
30. Rådfråga -> Svar *	Analysera flera viktiga frågor och identifiera lösningar till dessa.
31. Sekventiellt frågande*	Blottlägga individers uppfattningar kring en viktig fråga som kan leda till förbättring av en verksamhet.
32. Släktskapsdiagrammet	Gruppera och kategorisera många idéer/förslag samt identifiera samband mellan kategorierna.
33. Strategikartan **	Identifiera viktiga framgångsfaktorer/fokusområden och samband mellan dessa och de viktigaste intressenternas krav och förväntningar.
34. Tankekartan	Skapa en bild över ett ämne och samband mellan kategorier och ämnet.
35. Träddiagrammet	Analysera samband mellan ett ämne och dess ingående delar
36. Verksamhetsbedömningen	Bedöma hur resultatet från flera analyser påverkar den egna verksamheten samt bestämma vad som gruppen måste agera på.
37. Åtgärdsplanen	Identifiera och dokumentera verkningsfulla åtgärder.
38. Öppet forum (används vid självorganiserade möten)	Medarbetarna själva kan planera och identifiera viktiga frågor samt komma med förslag på lösningar.

Denna tabell är en uppgradering av tabellen på sidan 58 i *Worskshops och arbetsmöten*

* Tillämpning har ännu inte beskrivits i boken *Workshops och arbetsmöten*.

** Verktøygen beskrivs ingående i boken *Målbaserat ledarskap*

Flera verktyg har samma eller liknande namn som de analysmetoder de används vid workshops/arbetsmöten. Här följer en lista över några viktiga analysmetoder och verktyg:

Analysmetod	Verktyg
Felanalys	FMEA
Intressentanalys	Intressentkartan
Omvärldsanalys	Omvärldskartan
Leveransanalys	Leveranskartan
Orsak-verkananalys	Ishikawadiagrammet
Paretoanalys	Paretodiagrammet
Riskanalys	Riskmatrisen
Skillnads (Gap-) Analys	Histogrammet, Kurvdiagrammet, Radardiagrammet